

EBRD predviđa pad hrvatskog BDP-a ove godine za 7 posto

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Srijeda, 13 Svibanj 2020 07:57
Objavljeno: Srijeda, 13 Svibanj 2020 07:56

Hrvatsko gospodarstvo past će u 2020. godini zbog pandemije koronavirusa sedam posto, no u 2021. bi trebao uslijediti brzi oporavak po stopi od šest posto, procjenjuje Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD) u proljetnim prognozama.

Ključni kanal poremećaja u hrvatskom gospodarstvu bit će turizam, konstatira EBRD, podsjećajući da je vlada sredinom ožujka uvela mjere suzbijanja pandemije, koje su uključivale stroga ograničenja putovanja i gospodarske aktivnosti.

„U ožujku je zabilježen pad turističkih dolazaka za 75-80 posto u usporedbi s istim razdobljem prošle godine, a sličan se postotni pad očekuje u drugom kvartalu“, navodi EBRD.

U trećem kvartalu pad broja turističkih dolazaka trebao bi biti upola manji i iznositi oko 30 posto, budući da je turistima iz glavnih emitivnih tržišta, poput Njemačke, Austrije, Slovenije, Mađarske i Češke, lako do Hrvatske doći kopnenim putem. Kako se prihvodi od turizma smanjuju, negativni efekti prelijevanja krize vjerojatno će se umnogostručiti, između ostalog i kroz šok na tržištu rada, procjenjuju u EBRD-u, podsjećajući da je četvrtina radnika u Hrvatskoj zaposlena na određeno vrijeme, većinom u turizmu.

Mjere karantene značajno pogađaju i potražnju, kako za uslugama tako i za trajnim dobrima, dok će prodaja investicijskih dobara možda biti manje pogođena jer će se dio potrošnje usmjeriti na sanaciju šteta od snažnog potresa koji je u ožujku pogodio Zagreb, predviđa EBRD.

Očekuju i smanjenje robnog izvoza, s obzirom na posebno veliku izloženosti Hrvatske teško pogođenom talijanskom gospodarstvu.

Hrvatska vlada odgovorila je na krizu snažnim paketima poticajnih mjera, koje trenutno dosežu vrijednost od približno sedam posto BDP-a i trebale bi ograničiti negativne posljedice za gospodarstvo u bliskoj budućnosti ali i pogoršati fiskalne pokazatelje, smatraju u EBRD-u.

Zahvaljujući ublažavanju mjera, gospodarske aktivnosti bi se već ove godine trebale u određenoj mjeri normalizirati premda će i dalje biti niže od potencijala gospodarstva. U 2021., pak, EBRD predviđa "brzi" oporavak hrvatskog gospodarstva, uz procijenjenu stopu rasta od šest posto.

Puni oporavak šire regije do kraja 2021.

Za širu skupinu srednje Europe i baltičkih zemalja, u koju EBRD svrstava Hrvatsku, u svom izvješću pod naslovom "Od šoka do oporavka" ta banka predviđa pad aktivnosti u ovoj godini od 4,3 posto.

U 2021. godini, pak, očekuju povratak na razinu prije koronakrize, uz procijenjenu stopu gospodarskog rasta od 4,5 posto.

Najveći pad aktivnosti u ovoj godini EBRD očekuje u Hrvatskoj, Latviji i Litvi, za sedam posto, dok bi Mađarska i Poljska trebale bilježiti upola blaži pad, za 3,5 posto.

Oporavak u 2021. trebao bi se kretati u rasponu od prognoziranih 7-postotnog rasta u

Slovačkoj i Estoniji do 4-postotnog u Poljskoj i Mađarskoj.

Poremećaji u lancima stvaranja vrijednosti sada sprečavaju proizvodnju a oporavak će vjerojatno odgoditi slabija vanjska potražnja, predviđaju u EBRD-u. Vlade su u međuvremenu uvele opsežne mjere kako bi sačuvale zaposlenost i poduprle kompanije u hibernaciji, što će rezultirati pogoršanjem javnih financija u svim zemljama u regiji, zamjećuju u EBRD-u.

Ključna druga polovina godine

U cijeloj skupini tranzicijskih gospodarstva u kojima EBRD posluje, aktivnosti bi u 2020. u prosjeku trebale pasti 3,5 posto. Uz srednju Europu i baltičke zemlje, skupina uključuje i srednju Aziju, istočnu Europu i Kavkaz, jugoistok Europske unije, južni i istočni Mediteran, zapadni Balkan, te Rusiju i Tursku.

U 2021. tranzicijska bi gospodarstva u cjelini trebala i više nego amortizirati ovogodišnju recesiju, uz procijenjenu stopu rasta od 4,8 posto.

U EBRD-u napominju da se procjene temelje na pretpostavci o postupnom ublažavanju mjera suzbijanja pandemije i normalizaciji života u drugoj polovini godine.

Taj scenarij predviđa umjereni utjecaj koronakrize na dugoročni trend gospodarskog rasta ali pandemija bi mogla imati značajne dugoročne ekonomske, političke i društvene posljedice, naglašavaju u EBRD-u.

Upozoravaju i da bi, ostanu li mjere održavanja razmaka na snazi dulje no što se trenutno očekuje, recesija mogla biti znatno dublja a povratak na prošlogodišnje razine BDP-a po stanovniku potrajati godinama. .

Odgovor na krizu mogao bi otvoriti i prilike, kroz preispitivanje lanaca nabave radi kako bi bili otporniji i raznovrsniji, sugeriraju u EBRD-u.

Vlade bi mogle poduprijeti i izmjene u lancima nabave tako što će mjere potpore gospodarskom oporavku bazirati na načelu zaštite klime, dodaju. Tako bi većom javnom potrošnjom pored aktualne ekonomske krize obuhvatile i pitanje dugoročne klimatske krize, dodaju. (Hina)

EBRD predviđa pad hrvatskog BDP-a ove godine za 7 posto

Kategorija: GOSPODARSTVO Ažurirano: Srijeda, 13 Svibanj 2020 07:57
Objavljeno: Srijeda, 13 Svibanj 2020 07:56

